

Népegészségügyi termékadó 2021

A törvény célja a termékadóval az egészségtelen élelmiszerek megadóztatása, az egészségtudatos táplálkozás előmozdítása, az egészségügyi szolgáltatások és a népegészségügyi programok finanszírozása. Az információs füzet tartalmazza a fontosabb szabályokat és az egyes speciális gyakorlati kérdésekre ad választ.

Tartalom

1. Kinek kell népegészségügyi termékadót fizetni?	2
2. Az adókötelezettség	2
3. Fontosabb fogalmak	2
3.1. Előrecsomagolt termék	2
3.2. Értékesítés	3
3.3. Beszerzés	3
3.4. Egészségmegőrző program	3
3.5. Tejalapanyag	3
4. Mely termékek után kell népegészségügyi termékadót fizetni?	3
4.1. Üdítőital	3
4.2. Energiaital	4
4.3. Előrecsomagolt cukrozott készítmény	4
4.4. Sós snack	5
4.5. Ételízesítő	5
4.6. Ízesített sör	6
4.7. Alkoholos frissítő	6
4.8. Gyümölcsíz	6
4.9. Alkoholos ital	7
5. Az adó alapja	7
6. Adómérték	8
7. Adómentesség	8
7.1. A mennyiséghez kötött mentesség	8
7.2. Az értékesítéshez kötött mentesség	9
7.3. A beszerzéshez kötött mentesség	10
8. Az adó megállapítása	10
9. A nyilvántartás-vezetési kötelezettség	11
10. Eljárási rendelkezések	11
11. Adófelajánlás	12

1. Kinek kell népegészségügyi termékadót fizetni?

- Az adóköteles terméket belföldön első alkalommal értékesítőnek,
- az adóköteles terméket beszerzőnek.¹

2. Az adókötelezettség

Az adóköteles termék az első olyan értékesítéshez kapcsolódik, amelynek a teljesítési helye² belföld³.

A Közösségen belüli beszerzéshez, importhoz akkor kapcsolódik kötelezettség, ha az adóköteles terméket az adóalany belföldön saját termék előállításához használja fel és az előállított terméket belföldön értékesíti.⁴

Az adóalanynak az értékesítésről kiállított számlán, számviteli bizonylaton, vagy ha ezek kiállítására nem kötelezett vagy azt elmulasztotta, az értékesítésről szóló okiraton fel kell tüntetnie, hogy az adókötelezettség őt terheli.⁵ A számla adattartalmának az Áfa tv.-ben meghatározott feltételeknek kell megfelelnie.⁶

3. Fontosabb fogalmak

3.1. Előre csomagolt termék

Akkor tekintünk egy becsomagolt terméket előre csomagoltnak, ha

- nem a fogyasztó vagy a végső felhasználó jelenlétében csomagolják be, és
- a mennyisége előre meghatározott, amit nem lehet megváltoztatni a csomagolás felbontása vagy észrevehető módosítása nélkül, és
- olyan névleges mennyiségben értékesítik, amely egyező a csomagoló által előre – tömeg- vagy térfogategységekben – meghatározott értékekkel, vagy

¹ A népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Neta tv.). 4. §.

² Neta tv. 1. § 6. pont.

³ Neta tv. 1. § 1. pont.

⁴ Neta tv. 3. § (1) bekezdés.

⁵ Neta tv. 3. § (2) bekezdés.

⁶ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 169. § f) pontja.

- darabonként csomagolt termékről van szó, függetlenül attól, hogy azt darabonként vagy tömeg alapján értékesítik a fogyasztónak.

3.2. Értékesítés

Az adóköteles termék átadása ellenértékért az értékesítés, mellyel az átvevő a termék tulajdonosa lesz.⁷ Az ingyenes átadásért nem kell termékadót fizetni.

3.3. Beszerzés

A termék Áfa tv. szerinti, Közösségen belüli beszerzése, importja.⁸

3.4. Egészségmegőrző program

Az egészségügyi államigazgatási szerv (OGYÉI) egészséges étkezésre, életmódra, a sportolás elősegítésére, ösztönzésére irányuló minden olyan tevékenysége, akciója, programja, amely bármely magánszemély által ingyenesen vagy legfeljebb 500 forintért érhető el.⁹

3.5. Tejalapanyag

A termékben található tej, tejtermék – különösen joghurt, kefir, vaj, túró, tejszín, tejpor, sajt, író.

4. Mely termékek után kell népegészségügyi termékadót fizetni?

4.1. Üdítőital

Előre csomagolt termékként forgalomba hozott, hozzáadott cukrot¹⁰ tartalmazó és 100 milliliterenként 8 gramm mennyiséget meghaladó cukortartalmú

- a 2009-es, 2202-es vámtarifaszám¹¹ alá tartozó – energiatartalnak nem minősülő – termékek, és a szörp¹²,

kivéve:

- a 25 százalék – és a feletti – gyümölcs-, illetve zöldséghányadot tartalmazó nektárok, gyümölcslevek és zöldséglevek,

⁷ Neta tv. 1. § 5. pont.

⁸ Neta tv. 1. § 13. pont.

⁹ Megállapította: 2018. évi XLI. törvény 134. § (2). Hatályos: 2019. I. 1-től.

¹⁰ Neta tv. 1. § 2. pont.

¹¹ Neta tv. 1. § 7. pont.

¹² Neta tv. 1. § 14. pont.

- az 50 százalék – és a feletti – tejalapanyag felhasználásával készült termékek,
- a Magyar Élelmiszerkönyv szerinti kivonatalapú szörpök, a legalább 25 százalék gyümölcs-, illetve zöldséganyagot tartalmazó szörpök.¹³

4.2. Energiáit

Előrecsomagolt termékként forgalomba hozott, a 2009-es, 2202-es vámtarifaszám alá tartozó termék, amely metil-xantint tartalmaz, ideértve azt az esetet is, ha a metil-xantint a termék összetevője tartalmazza, valamint

- **taurin**¹⁴ **található benne**, ideértve azt az esetet is, ha a taurint a termék összetevője tartalmazza, és 100 milliliterenként több mint 1 milligramm metil-xantint tartalmaz, vagy taurintartalma meghaladja 100 milliliterenként a 100 milligramm mennyiséget, vagy az a termék, amelyiknek a
- **metil-xantin-tartalma** meghaladja a 15 milligramm mennyiséget 100 milliliterenként.¹⁵

Az energiáit cukortartalmának nincs jelentősége.

4.3. Előrecsomagolt cukrozott készítmény

Előrecsomagolt termékként forgalomba hozott, hozzáadott cukrot tartalmazó

- az 1704-es, 1905-ös, 2105-ös vámtarifaszám alá tartozó termék, ha cukortartalma meghaladja a 25 gramm mennyiséget 100 grammonként,

kivéve:

- ha a termék 100 grammonként legalább 20 grammnyi mézet tartalmaz, feltéve, hogy cukortartalma 100 grammonként nem haladja meg a 40 grammot,
- az 1806-os vámtarifaszám alá tartozó termék, ha hozzáadott cukrot tartalmaz és cukortartalma 100 grammonként meghaladja a 40 grammnyi mennyiséget és kakaótartalma 100 grammonként 40 grammnyinál alacsonyabb,¹⁶

kivéve:

- az 50 százalékban tejalapanyag felhasználásával készült termékek.

A hozzáadott cukor az, amit adalékanyagként adnak a termékhez és nem a termék természetes

¹³ Neta tv. 2. § a) pont.

¹⁴ Neta tv. 1. § 9. pont.

¹⁵ Neta tv. 2. § b) pont.

¹⁶ Neta tv. 2. § c) pont.

összetevője tartalmazza. Ezek a cukrok az 1701-es, 1702-es vámtarifaszám alá tartoznak. Az előrecsomagolt cukrozott készítmény lehet fagyasztott termék is.

4.4. Sós snack

- Előrecsomagolt cukrozott készítménynek nem tekinthető, az 1905-ös, 2005-ös, 2020-as, 2008-as vámtarifaszám alá tartozó,
- gabona, burgonya vagy olajos magvak felhasználásával készült,
- sütött, extrudált vagy pörkölt,
- ízesített és azonnali fogyasztásra alkalmas termék,

ha sótartalma¹⁷ 100 grammonként meghaladja az 1 grammnyi mennyiséget,

kivéve:

- a kenyér és
- a Magyar Élelmiszerkönyv szerinti, 100 grammonként legfeljebb 2 gramm sót tartalmazó sütőipari termék.¹⁸

Nem termékadó-köteles a termék, ha a feldolgozás más technológiával történik, nem pedig sütéssel, extrudálással vagy pörköléssel.

A sós snacknél fontos, hogy azonnali fogyasztásra alkalmas legyen, ezért nem tartoznak ide sem a fagyasztott termékek – például mirelit pizza – , sem a melegítésre szoruló termékek.

4.5. Ételízesítő

- Előrecsomagolt termékként forgalomba hozott,
- a 2103-as, 2104-es vámtarifaszám alá tartozó termék, ha
- sótartalma 100 grammonként meghaladja az 5 grammnyi mennyiséget,

kivéve:

- gyermektápszer, fogyasztásra kész leves, mártás,
- mustár, ketchup,

¹⁷ Neta tv. 1. § 3. pont.

¹⁸ Neta tv. 2. § d) pont.

- nem szárított, aprított vagy pépesített, sózott ételízesítő zöldségkészítmény, ha a sótartalma 100 grammonként nem haladja meg a 15 grammot.¹⁹

4.6. Ízesített sör

- Előrecsomagolt termékként forgalomba hozott,
- üdítőitalnak nem tekinthető ital, amely
- sört²⁰ és hozzáadott cukrot, illetve édesítőszer-tartalmaz, vagy valamely összetevőjében van cukor, illetve édesítőszer,

feltéve, hogy a cukor-, illetve édesítőszer-tartalom 100 milliliterenként együttesen meghaladja az 5 gramm cukor-, illetve ennek megfelelő édesítőszer-mennyiséget.²¹

4.7. Alkoholos frissítő

- Előrecsomagolt termékként forgalomba hozott,
- legfeljebb 5 térfogatszázalék alkoholtartalommal rendelkező,
- a 2208-as vámtarifaszám alá tartozó ital,
- amely üdítőitalt vagy adalékanyagot tartalmaz,

feltéve, hogy hozzáadott cukor, illetve édesítőszer van benne, és a cukor-, illetve édesítőszer-tartalma 100 milliliterenként együttesen meghaladja az 5 gramm cukor-, illetve ennek megfelelő édesítőszer-mennyiséget.²²

4.8. Gyümölcsíz

- Előrecsomagolt termékként forgalomba hozott,
- a 2007-es vámtarifaszám alá tartozó termék,

ha hozzáadott cukrot tartalmaz és cukortartalma 100 grammonként meghaladja a 35 grammnyi mennyiséget,

kivéve:

- a Magyar Élelmiszerkönyv szerinti extradzsemet, extrazselét, marmeládót és különleges minőségű lekvárt.²³

¹⁹ Neta tv. 2. § e) pont.

²⁰ Neta tv. 1. § 10. pont.

²¹ Neta tv. 2. § f) pont.

²² Neta tv. 2. § g) pont.

²³ Neta tv. 2. § h) pont.

4.9. Alkoholos ital

- Előrecsomagolt termékként forgalomba hozott,
- a jövedéki adóról szóló törvény²⁴ szerinti alkoholterméknek számító ital,

ide nem értve:

- az alkoholos frissítőt és a Jöt. 133. § (1) bekezdés e)–i) pontjának hatálya alá tartozó alkoholterméket.²⁵

A Jöt. szerint alkoholtermék

- a 2204 10 11-2206 00 89 KN-kód szerinti olyan termék, amelynek tényleges alkoholtartalma meghaladja a 22 térfogatszázalékot,
- a 2207 10 00-2208 90 99 KN-kód szerinti olyan termék, amelynek tényleges alkoholtartalma meghaladja az 1,2 térfogatszázalékot,
- a 2207 10 00-2208 90 99 KN-kód szerinti terméket oldott vagy oldatlan állapotban tartalmazó olyan termék, amely nem tartozik az előző két pontban meghatározott KN-kódok alá és tényleges alkoholtartalma meghaladja az 1,2 térfogatszázalékot.²⁶

A Jöt. hatálya²⁷ alá tartozik az alkoholtermékek adómentes felhasználása, például gyógyszerek, gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmények előállításához.

Ha egy konkrét termék vámtarifaszámának meghatározása, összetételének megállapítása problémát jelent az adózónak, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) Szakértői Intézete (1163 Budapest, Hősök Fasora 20–24., tel.: 403-5090, 402-2233; e-mail: szi@nav.gov.hu) – költségtérítés ellenében – segítséget tud nyújtani.

5. Az adó alapja

Az adóalany által értékesített, beszerzett, adóköteles termék mennyisége kilogrammban vagy literben kifejezve. Az adóalap meghatározásánál figyelmen kívül kell hagyni a csomagolás tömegét.²⁸

²⁴ A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.).

²⁵ Neta tv. 2. § i) pont.

²⁶ Neta tv. 3. § (3) bek. 1. pont.

²⁷ Jöt. 133. § (1) bekezdés e)–i) pontja.

²⁸ Neta tv. 5. §.

6. Adómérték²⁹

2019. január 1-jétől	
Termék megnevezése	Adómérték (Ft/l, ill. Ft/kg)
üdítőital szörp formában	240
más üdítőital	15
energiaital metil-xantin- és taurintartalommal	300
energiaital metil-xantin-tartalommal	50
cukrozott kakaópor ³⁰	85
előrecsomagolt cukrozott készítmény	160
sós snack	300
ételízesítő	300
ízesített sör	25
alkoholos frissítő	25
gyümölcsíz	600
alkoholos ital, ha alkoholtartalma	
1,2 tf%-nál nagyobb, de az 5 tf%-ot nem éri el	25
5 tf%-nál nagyobb, de a 15 tf%-ot nem éri el	120
15 tf% vagy annál nagyobb, de a 25 tf%-ot nem éri el	360
25 tf% vagy annál nagyobb, de a 35 tf%-ot nem éri el	600
35 tf% vagy annál nagyobb, de a 45 tf%-ot nem éri el	850
45 tf% vagy annál nagyobb	1100

7. Adómentesség

7.1. A mennyiséghez kötött mentesség

Az adóalany mentesül a termékadó megfizetése alól, ha a naptári évben az adóköteles termékből 50 liternél vagy 50 kilogrammnál kisebb mennyiséget értékesít.³¹

A mentesség feltételei akkor teljesülnek, ha az italtermékekből összesen 50 liter alatti mennyiséget, a szilárd halmazállapotú termékekből összesen 50 kilogrammnál kevesebbet értékesít az adóalany az adóévben.

²⁹ Neta tv. 6. §.

³⁰ Neta tv. 1. § 11. pont.

³¹ Neta tv. 7. § (1) bekezdés.

Ha a mennyiség az adott naptári évben eléri, illetve meghaladja az 50 kilogrammot, illetve 50 litert, el kell készíteni a termékadó-bevallást. A bevallásban a naptári évben értékesített valamennyi adóköteles termékkör teljes mennyiségét szerepeltetni kell és meg kell fizetni utána a termékadót.

7.2. Az értékesítéshez kötött mentesség

Az első belföldi értékesítés akkor termékadómentes, ha az megfelel az Áfa tv. 89. § (1) bekezdése vagy 98. §-a szerinti feltételeknek.³²

További mentesség vonatkozik az első belföldi értékesítésre, ha a vevő az Áfa tv. 89. § (1) bekezdése vagy 98. §-a szerinti feltételeknek megfelelően **továbbértékesíti** a terméket, azaz a vevő a terméket azért vásárolja meg, hogy az Európai Unió másik tagországába vagy harmadik országba értékesítse tovább.

Ennek a mentességnek két feltétele van:

- a továbbértékesítés fenti formáiról a vevő az adóalanyak az értékesítéskor nyilatkozik,
- a továbbértékesítést – a továbbértékesített adóköteles termék mennyiségének közlésével – hitelt érdemlően, például a termék külföldre szállítását tanúsító fuvarokmányval, átvételi elismervény hiteles másolatával igazolja az eladónak.

Ha a nyilatkozatban foglaltak ellenére **a vevő az adóköteles terméket belföldön értékesíti tovább**, akkor erről a tényről – a belföldön értékesített termék mennyiségének megjelölésével – **az adóalanyt a belföldi értékesítés teljesítési időpontját³³ követő 8 napon belül köteles értesíteni. Az adóalany a vevő által belföldön továbbértékesített adóköteles termék utáni adót** – az eredeti esedékességtől számított késedelmi pótlékkal növelten – a vevő által megküldött értesítés kézhezvételének napját magában foglaló adómegállapítási időszakban **köteles megállapítani és megfizetni.**

Ha **a vevő a belföldi értékesítésről szóló értesítési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget**, akkor a belföldön értékesített adóköteles termék után az adóalany által meg nem fizetett adót, a nyilatkozattétel esedékességétől számított késedelmi pótlékot, illetve – ha a mulasztást a NAV tárja fel – a meg nem fizetett adóval összefüggő adóbírságot és késedelmi pótlékot **köteles megfizetni.**³⁴

³² Neta tv. 7. § (2) bekezdés.

³³ Neta tv. 1. § 8. pont.

³⁴ Neta tv. 7. § (3) bekezdés.

7.3. A beszerzéshez kötött mentesség

A beszerzéshez, akkor kapcsolódik mentesség, ha az **adóalany belföldön saját adóköteles termék előállításához használja fel anélkül**, hogy a beszerzett **termék előrecsomagolt jellegét megváltoztatná.**³⁵

8. Az adó megállapítása

Az adót arra az időszakra kell megállapítani és bevallani, amelyben

- a számlán, számviteli bizonylaton vagy ezek hiányában bármely más, az értékesítésről kiállított okiraton szereplő teljesítési időpont, vagy ha a teljesítési időpontot nem tüntették fel,
- a számla, számviteli bizonylat vagy az értékesítésről kiállított más okirat kiállításának időpontja

az adómegállapítási időszakra esik.³⁶

Ha az adómegállapítási időszakban az értékesített termék mennyisége a bevallás benyújtását követően csökken, az adó alanyának az adó összegét abban az adómegállapítási időszakban van joga csökkenteni, amelyben a helyesbítésről, érvénytelenítésről szóló számlát, számviteli bizonylatot vagy más okiratot kiállították.³⁷

Ha a vevőtől visszaveszik a terméket és az az adó összegét csökkenti, akkor az így visszavett, majd belföldön újraértékesített termék újraértékesítése első értékesítés, mely után az adóalanyak adót kell fizetnie.

A termék visszavásárlásakor más a helyzet, hiszen ekkor egy **új számlás ügylet jön létre**, helyesbítő, érvénytelenítő számla nem készül. Az adóköteles termék mennyiségének, illetve a termékadó összegének csökkentése nem jöhet szóba, ugyanakkor az újraértékesítéskor – figyelemmel arra, hogy az már nem az első belföldi értékesítés – adófizetési kötelezettség sem keletkezik.

³⁵ Neta tv. 7. § (4) bekezdés.

³⁶ Neta tv. 8. § (1) bekezdés.

³⁷ Neta tv. 8. § (3) bekezdés.

Az adó alanya a fizetendő adóját felajánlhatja egészségmegőrző program finanszírozására az adóbevallásában tett rendelkező nyilatkozatával, azzal, hogy az adófelajánlás összege legfeljebb az egyébként fizetendő adó összegének 10 százalékáig terjedhet.³⁸

9. Nyilvántartás-vezetési kötelezettség

A nyilvántartásból ki kell tűnnie

- az adómegállapítási időszak első és utolsó napján az adóalany tulajdonában álló és
- ebben az időszakban beszerzett, vevőtől visszavett, más módon kapott, továbbá az adóköteles, adómentesen értékesített, selejtezett, ingyenesen átadott, megsemmisült, eltűnt, más módon az adóalany tulajdonából kikerült

adóköteles termék mennyiségének, termékenkénti bontásban.³⁹

A nem egyéni vállalkozó, adófizetésre nem kötelezett magánszemélynek nem kell nyilvántartást vezetnie.⁴⁰

10. Eljárási rendelkezések

Az adóalany **bevallási kötelezettségét** – általános esetben – a rá irányadó **áfabevallási időszak szerint teljesíti, az általános forgalmi adó bevallására előírt határidőig az e célra rendszeresített elektronikus nyomtatványon (NETA).**⁴¹

Az áfában alanyi mentességben részesülő adóalany vagy a bevallás benyújtására nem kötelezett áfaalany, továbbá az áfaalanyak nem minősülő adóalany bevallási kötelezettségét az adóévet követő év második hónapjának 25. napjáig teljesíti.⁴²

Az adófizetési kötelezettséget a bevallás benyújtására előírt határnapiig,⁴³a „NAV népegészségügyi termékadó bevételi számla” elnevezésű, 10032000-01077003 számú számlára kell teljesíteni.

Az adófizetésre nem kötelezett adóalanyak nem kell bejelentkeznie és adóbevallást benyújtania.⁴⁴

³⁸ Neta tv. 8. § (4) bekezdés.

³⁹ Neta tv. 9. § (1) bekezdés.

⁴⁰ Neta tv. 9. § (3) bekezdés.

⁴¹ Neta tv. 10. § (2) bekezdés.

⁴² Neta tv. 10. § (3) bekezdés.

⁴³ Neta tv. 10. § (4) bekezdés.

⁴⁴ Neta tv. 10. § (5) bekezdés.

11. Adófelajánlás

Az egészségmegőrző programhoz kapcsolódó, 2016. január 1-jén hatályba lépett rendelkezés lehetővé tette, hogy az adóalany a fizetendő termékadó összegét csökkentse az adómegállapítási időszakban ilyen programokkal kapcsolatban felmerült költségeivel és ráfordításaival. Ez a lehetőség 2019. január 1-jén megszűnt.

Az adóalanyok **az adóbevallásban tett rendelkező nyilatkozattal (NETA-RNY) továbbra is felajánlhatják a fizetendő termékadójuk legfeljebb 10 százalékát hozzájárulásként** az egészségügyi államigazgatási szerv által szervezett egészségmegőrző programhoz.

A felajánlott összeget a NAV a bevallás benyújtását követő 15 munkanapon belül utalja át az egészségügyi államigazgatási szerv számlájára.

Az utalás teljesítésére akkor kerül sor, ha az adóalany adótartozása nem haladja meg a 100 ezer forintot, és az adófizetési kötelezettségének határidőben eleget tett. A NAV az átutalást követő hónap 15-éig tájékoztatja az egészségügyi államigazgatási szervet a felajánlás összegéről, valamint ha az adóalany hozzájárul, az adóalany nevééről és székhelyéről.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal